

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 11. september 2024 blev i sag nr. 101522:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. I klageskema af 16/4 2024 har klageren bl.a. anført:

"Vil gerne klage over Industriens Pension afgørelse ift. at flytte en pensionsordning som er inaktiv og bare står og bliver mindre og mindre og den del af bondefangeri.

Har i tidligere arbejde haft Industrien Pension som pensionsselskab og efter jeg er skiftet job og fået et andet pensionsselskab, var det i min interesse at flytte alle mine pensionsbeholdninger over til samme aktiv pensionsbeholdning.

Den som jeg har stående i Industrien Pension, efter kontakt med dem, efter den er afvist, da [andet pensionsselskab] søger om at få den flyttet, oplyser de at den ikke kan flyttes, grundet at jeg ikke er selvstændig eller under en obligatorisk pensionsordning for over 10 medarbejder.

Jeg er pt. ansat hos [klagerens arbejdsgiver] og der er en ikke-obligatorisk pensionsordning for under 10 medarbejder.

Vil meget gerne henvise til Finanstilsynet påbud til Pension Danmark i 2021, rapport fra november 2022 samt påbud til PKA fra 27. februar 2024.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Ønsker pensionsbeholdningen flyttet til nuværende aktive pensionsbeholdning selskab eller overflyttet til anden/egen investering konto. Ønsker ikke de skal stå hos Industrien Pension som inaktiv og 'bare gå til' og som en del af bondefangeri, som jeg ser det.

Så derfor håber jeg at med jeres hjælp at det er muligt at få den overflyttet!"

Ankenævnet for Forsikring

2.

101522

Selskabet har den 30/4 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Industriens Pension (herefter kaldet selskabet) har den 19. april 2024 via Ankenævnet modtaget klage fra [klageren] (herefter kaldet klager) over vores afgørelser om ikke at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat pensionsordning i et andet selskab.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om, hvorvidt klager har krav på, at selskabet dispenserer fra sit aftalegrundlag, herunder sine forsikringsbetingelser og overfører klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat tegnet ordning i et andet selskab.

Forsikringsforhold

Klagers pensionsordning er omfattet af de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspensionen' gældende fra den 1. januar 2023. Betingelserne fremlægges som bilag A.

På grundlag af det af arbejdsmarkedets parter aftalte udgør forsikringsbetingelserne, Pensionsvejledningen og pensionsoversigten aftalegrundlaget i Industriens Pension, jf. forsikringsbetingelserne, bilag A, del 1, side 4.

I henhold til forsikringsbetingelsernes kapital 1, § 23, stk. 5 gælder følgende for overførsel til og fra arbejdsmarkedspensionsordningen i selskabet:

'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb.'

Reglen er uddybet i pensionsvejledningen, bilag B, side 37, 3. afsnit:

'Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller om du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt de overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.'

Betingelsen er en udmøntning af et krav i overenskomsten, jf. 'protokollat om pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023 - 2025, side 48, jf. bilag C:

'I 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, står, at der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 må-

neder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.'

Selskabet udvidede herefter § 23, stk. 5, jf. bilag A, del 2, med virkning fra den 1. november 2023 således:

'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindkomst på mere end 60.000 kroner. Der må fortsat ikke ske genkøb.

Faktiske forhold

Klager bliver via sin daværende arbejdsgiver optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 15. marts 2019.

Den 1. november 2020 fratrådte klager sin stilling.

Selskabet modtager den 16. oktober 2021 en overførselsanmodning via EDI-systemet, der er den fælles brancheløsning til digital udveksling af oplysninger i forbindelse med pensionsoverførsler. Det fremgår af EDI-systemet, at det modtagende selskab anmoder om at få klagers arbejdsmarkedspensionsordning overført uden for jobskifteaftalen til en frivillig ordning.

Selskabet afslår, jf. bilag E, at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning, fordi arbejdsmarkedspensionsordningen kun kan overføres til en anden ordning, som er omfattet af jobskifteaftalen og, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Klager ringede den 15. november 2021 til selskabet, jf. bilag F, og klager spurgte om begrundelsen for afvisningen af overførsel af sin arbejdsmarkedspensionsordning. Selskabet oplyste, at overførsel kun kan ske i henhold til jobskifteaftalen til en obligatorisk pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og ikke individuelt af den enkelte person.

Selskabet modtager den 6. december 2021 igen en overførselsanmodning via EDI-systemet, jf. bilag G, hvoraf det fremgår, at det modtagende selskab anmoder om at få klagers arbejdsmarkedspensionsordning overført til en pensionsordning for selvstændigt erhvervsdrivende.

Selskabet afslår, jf. bilag H, samme dag at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning, fordi klager ifølge Erhvervsministeriets CVR-register ikke var registreret som indehaver af en selvstændig virksomhed.

Den 4. april 2023 skrev klager mail til selskabet, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 8 - 9, med spørgsmål om, hvorvidt klagers pensionsordning i selskabet var en kollektiv arbejdsmarkedspensionsordning og, om der er krav til ydelsessammensætningen.

Selskabet svarede den 5. april 2023, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 8, og bekræftede, at klager i selskabet har en obligatorisk arbejdsmarkedspensionsordning, der kun kan overføres til en anden arbejdsmarkedspensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og, som er omfattet af jobskifteaftalen, jf. § 23, stk. 5 (bilag A).

Den 5. april 2023 skrev klager mail til selskabet, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 7, med spørgsmål om, hvorvidt klager kunne overføre pensionsordningen til pensionsordning for selvstændige.

Selskabet svarede samme dag, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 6, og bekræftede, at klagers pensionsordning kan overføres til pensionsordning for selvstændige, hvis klager blev selvstændigt erhvervsdrivende med en enkeltmandsvirksomhed og, hvis klagers primære indtægtskilde var som selvstændig. Kravet var, at modtagende selskab skulle oplyse CVR-nummeret til den virksomhed, som klager stod som ejer af.

Klager svarede den 5. april 2023 i mail til selskabet, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 6, at han ikke ejer en virksomhed. Men han er ansat i en lille virksomhed sammen med chefen for virksomheden.

Selskabet svarede samme dag, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 5, og bekræftede, at klagers pensionsordning kun kan overføres til en anden pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og som er omfattet af jobskifteaftalen. Da klager ikke er ejer af en enkeltmandsvirksomhed, kan ordningen ikke overføres til en pensionsordning for selvstændige.

Klager spurgte samme dag om, hvorfor ordningen ikke kunne overføres, nu hvor klagers nye ordning var oprettet som led i klagers ansættelse, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 4.

Selskabet svarede, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 3 - 4, at hvis klagers ordning i modtagende selskab var oprettet frivilligt, ville der kunne ske overførsel, når der hos arbejdsgiveren var mindst 10 præmiebetalende ansatte, fordi ordningen så var omfattet af jobskifteaftalen. Hvis klagers ordning derimod var oprettet som en ordning for selvstændige, kunne ordningen i selskabet ikke overføres, da jobskifteaftalen ikke omfatter selvstændige.

Samme dag oplyste klager, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 3, at han er ansat i en virksomhed med få medarbejdere og, at hans ordning i modtagende selskab er oprettet, fordi der ikke er så mange ansatte. Klager spurgte også, om ordningen ikke kan flyttes fra selskabet, fordi virksomheden har mindre end 10 ansatte og ordningen i modtagende selskab er frivillig.

Selskabet svarede samme dag, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 2, at ordningen i selskabet ikke kan overføres til pensionskassen for selvstændige, fordi sådan en ordning ikke kan være omfattet af jobskifteaftalen. Ordningen i selskabet ville dog kunne overføres, hvis klagers nye ordning var frivillig, og klager var ansat i virksomhed med minimum 10 ansatte medarbejdere, fordi en sådan ordning er omfattet af jobskifteaftalen.

Den 5. april 2023 skrev klager igen mail til selskabet, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 1 - 2, med spørgsmål om baggrunden for, hvorfor han ikke selv frit kan vælge, hvor han ønsker at placere sin pensionsordning henne.

Selskabet svarede den 11. april 2023, jf. klagers bilag 'korrespondance med Industriens Pension', side 1, at selskabet følger sine forsikringsbetingelser om overførsel af pensionsordninger både, når overførsel kan ske efter reglerne og, når overførsel ikke er mulig.

Selskabets begrundelse

Det er selskabets synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, der følger af aftalegrundlaget for arbejdsmarkedspensionsordningen.

Det er for det andet selskabets synspunkt, at klager ikke i strid med forsikringsbetingelserne kan få sin pensionsordning overført til et andet selskab som selvstændig erhvervsdrivende, fordi klager dels ikke har dokumenteret at være ejer af en enkeltmandsvirksomhed, dels har oplyst, at han heller ikke ejer den virksomhed, som han nu er ansat hos.

Det er for det tredje selskabets synspunkt, at klager ikke kan få sin ordning i selskabet overført til modtagende selskab, fordi den nye ordning ikke opfylder kravene i jobskifteaftalen, jf. bilag I.

Det fremgår direkte af jobskifteaftalen § 2, sidste linje, jf. bilag I, side 2, at overførsel kan ske på den betingelse, at antal præmiebetalende ansatte altid skal være større end 10 i en frivillig ordning i det modtagende selskab.

Selskabet har herved lagt vægt på klagers oplysninger om, at der ikke er minimum 10 ansatte på klagers nye arbejdsplads.

Det er selskabets synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, der følger af aftalegrundlaget for arbejdsmarkedspensionsordningen, og at klager derfor kun har ret til at få overført sin pensionsordning til modtagende selskab, hvis klagers pensionsordning i modtagende selskab opfylder de krav, som er fastsat i selskabets aftalegrundlag.

Det fremgår udtrykkeligt af forsikringsbetingelsernes ordlyd, jf. § 23, stk. 5 (bilag A), at klager kun kan flytte sin arbejdsmarkedspensionsordning inden for Jobskifteaftalen og til en anden obligatorisk ordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold. Som betingelserne er formuleret, skal begge krav være opfyldt, før arbejdsmarkedspensionsordningen kan overføres til et andet selskab.

Klager opfylder hverken betingelsen om, at den nye ordning er obligatorisk, fordi klager har oplyst, at den er frivilligt oprettet, eller betingelsen om, at den nye ordning opfylder Jobskifteaftalen, fordi klagers nye arbejdsplads har mindre end 10 ansatte.

Klager har henvist til Finanstilsynets rapport fra november 2022 samt påbud til PKA den 27. februar 2024.

I Industriens Pension er der tale om en ganske anden situation end situationen, som klager henviser til med henvisning til påbuddene til PKA og Finanstilsynets rapport fra 2022, jf. bilag J.

Selskabets baggrund for og formål med begrænsningen i form af, at en overførsel til en anden pensionsordning ved jobskifte kun kan ske til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaseret eller en firmapensionspension, er begrundet i, at selskabet skal administrere i overensstemmelse med Industriens Overenskomst, jf. bilag C, hvor det er protokolleret, at:

'der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtager-indtægt på mere end 60.000 kr.'

Når pensionsordningen kun kan overføres til en anden obligatorisk pensionsordning ved jobskifte, skyldes det, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive ordninger med et indhold og til omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer og, at de opsparede midler er sikret i forhold til pensionisttilværelsen, medmindre man er blevet selvstændig. På den måde varetages medlemmernes interesser i forhold til et produktudbud, der passer til medlemmer, som ansat i industrien. Og der tages højde for, at man betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at man er en del af et pensionsfællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre. Samtidig bliver der ikke tale om, at depotværdien udhules undervejs og/eller der kan disponeres over pengene før tid. Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at man som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem medlemmernes arbejdsliv med et produktindhold, der er tilpasset industriarbejderne og til lave administrationsomkostninger. Med andre ord er der tale om, at parterne udviser social ansvarlighed overfor industriarbejderne, hvilket må siges at være et sagligt hensyn.

Ifølge Finanstilsynets rapport 'Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder', jfr. bilag J, side 6, er det afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren, og det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår.

I forhold til PKA-påbuddene fremgik PKA's begrænsninger ved overførsel ikke af overenskomsten, men var 'blot' godkendt af aftaleparterne. Det fremgår af side 9 i Finanstilsynets rapport, at tilsynet har lagt vægt på, at den pågældende virksomhed ikke har kunnet dokumentere, at vilkåret udspringer af et specifikt krav fra arbejdsmarkedets parter. Det gør det hos Industriens Pension, hvor vilkåret følger direkte af overenskomsten, og der er dermed tale om et krav, der følger af en forhandlet aftale mellem arbejdsmarkedets parter, herunder de faglige organisationer samlet i CO industri, der har fuldmagt til at repræsentere og forpligte medlemmerne.

Når de faglige organisationer har fuldmagt til at beslutte, at deres medlemmer skal have en pensionsordning og fastsætte alle vilkår for pensionsordningen med bindende virkning for deres medlemmer, herunder ændre vilkår med bindende vilkår for de medlemmer, som ændringerne er til ulempe for, må de også med bindende virkning kunne bestemme, på hvilke vilkår de pensionsordninger, der er oprettet for de faglige midler, vil kunne overføres til anden pensionsordning.

Når medlemmerne som følge af overenskomstparternes lukrative pensionsaftaler har kunnet få en optimal pensionsordning primært finansieret af arbejdsgiver, må de også respektere de begrænsninger, som overenskomstparterne har sat for anvendelsen af pensionsmidlerne. Det er et

grundlæggende led i den danske arbejdsmarkedsmodel, at arbejdsmarkedets parter fastsætter lønvilkår, herunder vilkår for de pensioner, der er et led i aflønningen. Pensionsmidlerne er ikke de eneste kollektive midler, som arbejdstagerne har tilvejebragt, men som er undergivet de faglige organisationers råderet. Det gælder f.eks. også efteruddannelsesmidlerne, som den enkelte heller ikke selv kan råde frit over.

I landsretsdommen U2019.1733, jfr. bilag K, side 22, sidste afsnit og side 23, første afsnit, om Pædagogernes Pensionskasses ændring af vilkår, udtalte landsretten, at der i en overenskomstbaseret kollektiv pensionsordning er vide rammer for at foretage ændringer, som er sagligt begrundede. På samme vis må der være vide rammer for, at de faglige organisationer fastsætter regler for overførsel af de midler, som er tilvejebragt qua deres medvirken. Højesteret stadfæstede den 21.2.2019 landsrettens dom i henhold til grundene.

Endelig er der en tredje forskel ift. PKA-sagerne, nemlig at de angår selvstændige, og at Finanstilsynet i rapporten særligt har fremhævet problemerne for selvstændige, uden at PKA havde taget skridt til at løse problemet. På industriens område har parterne i OK 2023 løst det problem, idet det blev protokolleret, at der kan ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Klager har også henvist til, at hans pensionsordning i selskabet bare bliver mindre og mindre.

Det er ikke korrekt.

Ifølge pensionsoversigterne havde klagers pensionsordning følgende værdier, jf. bilag L:

Den 31. december 2021: 51.202 kr.

Den 31. december 2022: 47.515 kr.

Den 31. december 2023: 49.899 kr.

Værdien af klagers pensionsordning vil i årene fremover stige eller falde afhængigt af, om investeringsafkastene er høje, lave eller negative. År 2022 var for alle pensionsordninger i Danmark et dårligt år, da der var store afkastfald i hele verden på stort set alle typer af investeringer. År 2023 var derimod et bedre år rent afkastmæssigt på stort set alle pensionsordninger her i landet. Hertil kommer, at selskabet har branchens laveste administrationsomkostninger.

Opsummerende er det således selskabets synspunkt, at klager ikke har krav på - i strid med aftalegrundlaget - at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til det modtagende selskab, fordi den nye ordning ikke er obligatorisk, og fordi der er mindre end 10 præmiebetalende ansatte i ordningen i modtagende selskab. Det betyder, at kravene i jobskifteaftalen ikke er opfyldte.

Det er også selskabets opfattelse, at begrænsningen i adgangen til at overføre ordningen til andre selskaber er sagligt begrundet, fordi baggrunden for begrænsningen er, at overenskomstparterne ønsker at udvise social ansvarlighed overfor industriarbejderne.

Sagen kan herefter behandles af Nævnet."

Klageren har i brev af 2/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"De lægger rigtig meget vægt på, at jeg ikke har en obligatorisk pension, og der er under 10 ansatte og derfor ikke en del af en jobskifteaftale. Og derfor er det ikke muligt at overflytte ordningen og heller ikke da de med den her ordning og så beskytter industriarbejderne.

Er slet slet ikke enig i deres begrundelse.

Det er også rigtig, at jeg ikke har en obligatorisk pension og at der er under 10 ansatte i virksomheden jeg en ansat hos og hvad så...?

Man snakker altid om at folk skal kunne vælge frit og ikke få et eller andet påduttet oven i hovederne på dem - bondefangeri! Vi skal kunne vælge frit og gøre som vi vil.

Den her ordning er selv op sparet og hvorfor skal de stå i et selskab som jeg ikke har noget at gøre med mere og aldrig kommer til det. Hvorfor skal de værre herre over noget som er 'mit' og blot fordi at jeg ikke længere er ansat et sted med mere end 10 medarbejder osv., hvorfor skal de så bestemme over noget, som jeg selv bør værre herre over - frit land!

Ligesom vi her i DK mere og mere selv er herre over alt muligt og frit kan vælge. Derfor skal jeg også værre herre over den her ordning ift. at kunne flytte den hvor hen jeg vil osv.

Selv om den her ordning stiger og falder, så betaler jeg stadig omkostninger til den her virksomhed som jeg ikke har noget at gøre med mere. Derfor skal jeg kunne samle mine ordninger og dermed kun betale et sted og ikke flere steder.

Man kan ikke blive ved med at have i nogen brancher, påduttet en bestemt fagforening osv., for ellers er man ikke en del af flokken. Det hører fortiden til, og det gælder også pensionsordninger.

Så derfor skal jeg have muligheden for selv at vælge og bestemme over den her ordning. Vi lever i dagens Danmark i 2024 og vi skal alle være mere selvstændige, derfor skal vi også selv kunne bestemme over vores 'eget'.

Sagen må gerne forelægges for nævnet."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget overførselsanmodningerne af 16/10 2021 og af 6/12 2021. Det fremgår af selskabets telefonnotat af 15/11 2021:

"Kort referat:

Oplyst ingen forsikringer i [andet pensionselskab].

Generel rådgivning.

Overførsel kan kun ske til eks. obl.arbgiv.ordning og kan ikke ske til privat ordning.

Afslutning: Har aftalt at vi ikke gør yderligere.

Rådgivning: Overførsel. Oplyst status."

Det fremgår af Finanstilsynets undersøgelsesrapport fra 2022 "Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder":

"Konklusioner

Pensionsvirksomhederne er underlagt en generel forpligtelse til at handle i overensstemmelse med redelig forretningspraksis og god skik på området, jf. § 43 i lov om finansiel virksomheder.

Denne forpligtelse er præciseret yderligere i bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1.

Pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser.

Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik.

Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål.

Formålet med undersøgelse er at afdække, om der er saglige grunde til fortsatte hindringer for overførsler imellem pensionsvirksomhederne. Det indgår ikke i undersøgelsen, hvor længe de hindringer, der er identificeret, har eksisteret i virksomhedernes vilkår.

På baggrund af undersøgelsen konkluderer Finanstilsynet overordnet, at der fortsat findes hindringer, når pensionstagerne ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse.

Virksomhederne har samlet oplyst følgende årsager til, at de afviser at overføre en pensionsordning til en ny leverandør:

Krav om obligatorisk pensionsordning som modtagende ordning

- Virksomhederne vil alene overføre til en obligatorisk arbejdsgiverordning. Hvis arbejdsgiver ikke har en sådan aftale, men blot administrerer bidrag til en forhandlet frivillig ordning, eller hvis medarbejderen helt selv kan vælge pensionsvirksomhed til pensionsbidraget, så er overførsel af ordning ikke mulig.

Overførsel til ordninger oprettet af selvstændigt erhvervsdrivende

- Virksomhederne vil ikke overføre til en pensionsordning, som pensionstager har oprettet som selvstændig erhvervsdrivende, undtaget i specifikke tilfælde. Flere af virksomhederne har omvendt ikke udfordringer med at modtage en ordning, som er oprettet, da pensionstager var selvstændig erhvervsdrivende.

Krav til ydelsessammensætninger

- Virksomhederne stiller krav om en særlig ydelsessammensætning i den modtagende ordning, f.eks. børnepension og ægtefællepension, som modtagende virksomhed ikke kan honorere.

I 2021 gav Finanstilsynet PensionDanmark et påbud om at fjerne et vilkår, som på en urimelig måde bandt PensionDanmarks medlemmer til virksomheden. Afgørelsen indeholdt en henvisning til en tidligere afgørelse fra 2013 om anvendelse af bindinger af pensionstagere i forbindelse med tilbud om omvalg fra pensionsordninger med ydelsesgarantier til markedsrenteprodukter.

Finanstilsynet fastslår i afgørelsen, at PensionDanmark's ændring af vilkårene var i strid med pligten til at handle redeligt og loyalt overfor pensionstageren, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører. De ændrede vilkår betød, at pensionstagerne ikke kunne overføre deres pensionsordning til en ny virksomhed, hvis det skete mere end 36 måneder efter, at de var ophørt i det ansættelsesforhold, som gav anledning til opsparingen i PensionDanmark. Finanstilsynet vurderede bl.a., at vilkåret primært havde til formål at beskytte virksomheden mod, at ordninger, som PensionDanmark ikke qua jobskifteaftalen havde forpligtet sig til at overføre, blev flyttet ud af virksomheden.

Vilkåret var udelukkende til ulempe for pensionstagerne, som uforskyldt kunne havne i en situation, hvor de ikke kunne flytte deres midler til en anden virksomhed. Vilkåret udgjorde dermed en urimelig binding af den enkelte kunde og sænkede den generelle mobilitet på pensionsmarkedet.

Finanstilsynet lagde herudover vægt på, at det ændrede vilkår også omfattede medlemmer, der ikke længere arbejdede indenfor det overenskomstområde, som oprindeligt medførte medlemskab af PensionDanmark, men alene havde en hvilende ordning stående tilbage i virksomheden.

Undersøgelsen viser, at de udestående udfordringer med at flytte pensionsordninger primært gælder de selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere har været ansat under en obligatorisk ordning. Det gælder i forhold til at samle pensionsordninger og dermed også i forhold til at overføre eksisterende pensionsrettigheder. Det er desuden en hindring, når ordningerne indeholder krav om, at en særlig ydelsessammensætning fortsat skal være til stede. Vilkår om begrænsninger i adgangen til at flytte en pensionsordning efter endt tilhørsforhold er et byrdefuldt vilkår. Vilkåret skal være sagligt begrundet i et hensyn til pensionstagernes behov, hvis det skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor disse.

...

Krav til ydelsessammensætninger

Nogle pensionsordninger stiller krav om en særlig ydelsessammensætning. Det nævnte cirkulære 'Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)' med krav til statsansattes pensionsordninger, stiller f.eks. krav om en børnepension, en livsvarig livrente og en invaliderente, som alle skal kunne indeholdes i to tredjedele af det samlede pensionsbidrag - altså arbejdsgivers andel. I 2021 blev cirkulæret dog ændret, så kravet om fortsat børnepension kan fraviges ved overførsel til en anden ordning, hvis den modtagende virksomhed ikke udbyder dette produkt.

Tre af de adspurgte virksomheder svarede, at de ikke vil kunne opfylde alle krav til ydelsessammensætning. Den ene virksomhed kan ikke honorere eventuelle krav om ægtefællepension og børnepension. De to andre modtager slet ikke ordninger med krav til ydelsessammensætning.

Specifikke krav om en fortsat særlig ydelsessammensætning i pensionsordningen kan spærre for en sammenlægning af ordningen hos ny pensionsvirksomhed, idet ikke alle virksomheder vil kunne honorere et sådant krav. Hvis aftaleparter og virksomheder vil opretholde et krav om specifikke forsikringsdækninger efter ordningens flytning, bør det være sagligt begrundet i forhold til den enkeltes pensionstagers behov.

Andre udfordringer i forhold til flytning af pensionsordninger

Udover ovenstående hindringer for overførsel afdækker undersøgelsen en række andre hindringer, som dog synes at fylde mindre i det overordnede billede. Derfor er de heller ikke behandlet yderligere i denne rapport udover den korte opstilling nedenfor, som medtages af informationsmæssige hensyn.

Flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen.

Finanstilsynet har også mødt påstand om, at en obligatorisk pensionsordning ikke kan flyttes til en anden arbejdsgiverordning, hvis sidstnævnte er hvilende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis pensionstager af en eller anden grund står udenfor arbejdsmarkedet i en periode, eller har præference for en anden leverandør end den, hvor pensionstager aktuelt har sin ordning.

Ingen af de adspurgte virksomheder kan dog bekræfte, at en overførsel ikke kan gennemføres alene med den begrundelse, at modtagende ordning har status som hvilende.

En aktuel ordning, dvs. en ordning under udbetaling, enten fra invalidepensionen eller fra alderspensionen, udgør en anden udfordring ved flytning. Ordninger under udbetaling kan som regel ikke overføres til anden leverandør."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/6 2021:

"§ 23 Overførsel til og fra Industriens Pension

...

Stk. 3

Hvis forsikrede bliver ansat uden for de overenskomstområder, der har arbejdsmarkedspensionsordning hos Industriens Pension, kan værdien af pensionsordningen i Industriens Pension overføres til en anden pensionsordning efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet af Industriens Pension.

...

Stk. 5

Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb."

Det fremgår af pensionsvejledning af 1/6 2021:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Du kan overføre pensionsopsparingen ved jobskifte. Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparing ét sted, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparing, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen.

Hvis der er en klausul på den ene opsparing, så kommer den til at gælde for hele opsparingen, når du samler pensionen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension.

Hvis dine indbetalinger af pensionsbidrag stopper, fordi du har fået et nyt job, hvor der indbetales til en anden arbejdsmarkedspensionsordning, kan du få overført pensionsopsparingen til den nye arbejdsmarkedspension, hvis det kan ske indenfor fristen i Jobskifteaftalen. Det vil sige, at du skal have anmodet om overførsel senest 3 år efter fratrædelse af det job, som pensionsordningen i Industriens Pension var knyttet til. Hvor billigt det er, afhænger i vid udstrækning også af betingelserne i det pensionsselskab, du overfører til.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i Ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/1 2023:

"ALMINDELIGE FORSIKRINGSBETINGELSER FOR FORSIKRINGER I ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN

...

For pensionsordningen gælder dansk rets almindelige regler, medmindre andet er bestemt i aftalegrundlaget.

Pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen.

...

§ 23 Overførsel til og fra Industriens Pension

Når forsikrede er omfattet af arbejdsmarkedspensionsordningen i Industriens Pension, kan værdien af en anden pensionsordning overføres til Industriens Pension.

...

Stk. 3

Hvis forsikrede bliver ansat uden for de overenskomstområder, der har arbejdsmarkedspensionsordning hos Industriens Pension, kan værdien af pensionsordningen i Industriens Pension overføres til en anden pensionsordning efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet af Industriens Pension.

...

Stk. 5

Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb."

Det fremgår af pensionsvejledning af 1/1 2023:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Hvis dine indbetalinger af pensionsbidrag stopper, fordi du har fået et nyt job, hvor der indbetales til en anden arbejdsmarkedspensionsordning, kan du få overført pensionsopsparingen til den nye arbejdsmarkedspension.

Du kan med andre ord overføre pensionsopsparingen ved jobskifte til en anden pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold, og som er omfattet af Jobskifteaftalen. Der kan fortsat ikke ske genkøb, hvilket betyder, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension.

Denne regel skyldes, at der mellem overenskomstparterne er enighed om, at den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning ved indbetalingsophør alene kan overføres til andre obligatoriske kollektive arbejdsmarkedspensionsordninger. Det skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold, der er underlagt overenskomstbærende organisationer.

Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparing ét sted, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparing, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen.

Hvis der er en klausul på den ene opsparing, så kommer den til at gælde for hele opsparingen, hvis du samler pensionen, så opsparingerne bliver blandet sammen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i Ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne gældende fra 1/11 2023:

"§ 23 Overførsel til og fra Industriens Pension

...

Stk. 5

Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en obligatorisk pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr. Der må fortsat ikke ske genkøb."

Det fremgår af pensionsvejledning af 1/11 2023:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Din pensionsordning i Industriens Pension er en del af den overenskomst, du er ansat under. (En overenskomst er en kollektiv aftale på arbejdsmarkedet mellem arbejdsgivere og lønmodtagere, som fastlægger centrale vilkår, fx løn og pension, i forbindelse med ansættelsesforholdet.)

Overenskomstparterne (fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer) har sikret, at du – som en del af din ansættelse - har en pensionsordning med opsparing til din alderdom i form af livslang forsørgelse efter pensionering og en forsikrings-pakke, der dækker dig, mens du er på arbejdsmarkedet.

Da overenskomstparterne er enige om, at formålet med din pensionsopsparing i Industriens Pension er, at der spares op til din alderdom, har de besluttet, at din pensionsopsparing først kan udbetales, når du når din tidligste pensionsalder, og derfor kan du heller ikke få din pensionsopsparing udbetalt tidligere mod at betale en afgift til staten. (Du kan med andre ord ikke genkøbe eller tilbagekøbe din ordning.)

Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som er ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Parterne har derfor i 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, Protokollat- Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv. bestemt, at der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firma-

pensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at du som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem dit arbejdsliv.

Hvis du bliver selvstændig, har overenskomstparterne bestemt, at du skal have mulighed for at tage din pensionsopsparring med dig både til en anden obligatorisk ordning og til en privat oprettet pensionsordning. Hvis du har en virksomhed, hvor du selv er ansat og får udbetalt løn, kan du oprette en obligatorisk ordning for de ansatte på virksomheden, herunder dig selv, og overføre til den. Hvis du ikke får udbetalt løn, kan du overføre til en privat pensionsordning eller til Pension for Selvstændige. Det er i det tilfælde et krav, at du ikke har haft en arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr. det seneste år. Du skal kunne dokumentere, at betingelsen er opfyldt, og at du reelt bliver selvstændig. Hvis du gerne vil tage din pensionsopsparring med til et andet pensionsselskab, kan vi bede dit nye selskab om at dokumentere, at betingelserne ovenfor er overholdt.

Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparring et sted, når der er tale om en anden obligatorisk pensionsordning, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparring, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen. I Industriens Pension har de fleste en dækning ved tab af erhvervsevne, som ikke er betinget af, at man er berettiget til offentlig førtidspension.

Hvis der er en klausul på den ene opsparring, så kommer den til at gælde for hele opsparringen, hvis du samler pensionen, så opsparringerne bliver blandet sammen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension, medmindre du udvander fra Danmark.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Du kan kun overføre den obligatoriske del af pensionsordningen i forbindelse med, at du skifter job eller bliver selvstændig erhvervsdrivende. Når man er begyndt at få udbetalt livslang pension, ratepension eller aldersopsparring kan værdien af pensionsordningen nemlig ikke overføres til et andet pensionsselskab. På dette tidspunkt sørger vi for, at din pensionsordning fortsat administreres omkostningseffektivt og afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i Ekstrapension blive i Industriens Pension. Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension. Det skyldes, at Ekstrapension - som navnet antyder - er ekstra indbetalinger til pension, som du selv har valgt at indbetale oveni det obligatoriske bidrag."

Det fremgår af uddrag fra "protokollat om pensionsoverførsel" i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025:

"Protokollat - Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv.

Nedennævnte parter er enige om følgende aftaler om pensionsforhold:

I relation til Industriens Overenskomst

...

3. Overførsel af pensionsdepot fra Industriens Pension
Der er mellem overenskomstparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning.

Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr."

Nævnet udtaler:

Klageren er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning. Den 16/10 2021 modtog selskabet en overførselsanmodning, hvor det modtagende pensionsselskab anmodede om at få pensionsopsparingen overført uden for jobskifteaftalen til en frivillig ordning. Selskabet afviste overførslen, fordi pensionsopsparingen kun kunne overføres til en anden ordning, som var omfattet af jobskifteaftalen og oprettet som led i et ansættelsesforhold. Den 6/12 2021 modtog selskabet en ny overførselsanmodning, hvor det modtagende pensionsselskab anmodede om at få pensionsopsparingen overført til en pensionsordning for selvstændigt erhvervsdrivende. Selskabet afviste overførslen, fordi klageren ifølge CVR-registeret ikke var registreret som indehaver af en selvstændig virksomhed.

Klageren ønsker overførsel af sin pensionsopsparing. Klageren har anført, at der er tale om bondefangeri, og at han vil samle sine pensionsopsparinger i sit andet pensionsselskab eller flytte pensionsopsparingen til en investeringskonto. Klageren har henvist til Finanstilsynet påbud til Pension Danmark fra 2021, Finanstilsynets rapport fra november 2022 og Finanstilsynet påbud til PKA fra 2024. Klageren har anført, at han ikke har en obligatorisk ordning eller er blevet selvstændig, men at han stadig burde kunne overføre pensionsopsparingen. Klageren har anført, at han skal betale omkostninger og gebyrer til flere pensionsselskaber, når han ikke har mulighed for at samle pensionsopsparingerne.

Selskabet har anført, at der ikke kan dispenseres fra forsikringsbetingelser og overenskomstaf-taler, hvorfor klageren ikke kan få overført værdien af pensionsordningen til en privat tegnet ordning i et andet pensionsselskab. Klageren opfylder hverken betingelsen om, at den nye ordning er obligatorisk eller betingelsen om, at den nye ordning opfylder Jobskifteaftalen, fordi klagerens nye arbejdsplads har mindre end 10 ansatte. Klageren har ikke dokumenteret at være ejer af en enkeltmandsvirksomhed. Selskabet har (med henvisning til dommen gengivet i U 2019.1733 H) anført, at de faglige organisationer må have vide rammer for at fastsætte regler om overførsel. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt de overenskomstbærende organisationer. Selskabet har anført, at det ifølge Finans-tilsynets rapport fra 2022 er afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren, og at det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår. Sel-skabet har anført, at der i denne sag er tale om en ganske anden situation end situationen, hvor Finanstilsynet har udstedt påbud til PKA i 2024, hvor begrænsningerne ved overførsel ikke frem-gik af overenskomsten, "men var 'blot' godkendt af aftaleparterne".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til anden finansiel virksomhed, at "Finanstil-synet påbyder PensionDanmark at fjerne vilkår i forsikringsbetingelserne, der på urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører".

Det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at "der fortsat findes hindringer, når pensionstagerne ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse". Det fremgår af rapporten, at "pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser. Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstsmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik. Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål". Det fremgår videre af rapporten, at "flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder pensionskassen at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål med at afskære overførslen set ud fra hensynet til den enkelte pensionstager, og at dette formål ikke kan opnås med mindre indgribende vilkår. Dette sikrer, at pensionskassens vilkår for overførsel er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 23, stk. 5, at "selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb".

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder. Det fremgår af § 5, at en forsikringsdistributør i sin handelspraksis over for forbrugerne skal udvise god erhvervsskik.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets flertal, at sagen er uegnet til nævnens behandling, og at der enten må ske en afgørelse af den konkrete sag ved domstolene, eller at Finanstilsynet må behandle den generelle problemstilling og i givet fald udstede påbud til selskabet, hvis Finanstilsynet finder, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med reglerne om god skik. Det følger af nævnets vedtægters § 4, stk. 3, nr. 3, at nævnet herefter må afvise at afgøre sagen.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at Finanstilsynet ikke ses at have udstedt påbud til Industriens Pensionsforsikring, og at det er betænkeligt alene på baggrund af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at statuere, at selskabets forsikringsbetingelser er i strid med god skik, og at selskabets afgørelse som konsekvens heraf er ugyldig.

Flertallet bemærker, at der vil være tale om en gennemgribende ændring af de kundebindinger, som har været gældende i en årrække, hvorfor en hel eller delvis tilsidesættelse af selskabets forsikringsbetingelser vil være et relativt vidtgående indgreb, som kan have afsmittende indvirkning på de kundebindinger, som andre pensionsselskaber måtte benytte. På den baggrund er det flertallets vurdering, at en sådan afgørelse – hvis den skal træffes med henvisning til reglerne om god skik – mest hensigtsmæssigt må træffes af Finanstilsynet, der er relevant myndig-

hed i forhold til god skik. Har Finanstilsynet udstedt et påbud til et konkret pensionselskab, vil Ankenævnet for Forsikring herefter kunne afgøre, om det pågældende pensionselskab over for konkrete kunder herefter måtte overtræde Finanstilsynets påbud. Flertallet bemærker, at nævnet har anlagt tilsvarende synsvinkel for så vidt angår erhvervsevnetabsforsikringer, som er tegnet af en arbejdsgiver (som led i en pensionsordning), og som kan være udformet på en sådan måde, at visse af de sikrede arbejdstagere (pga. relativt lav lønindtægt) ikke vil kunne opnå forsikringsdækning for et længerevarende, generelt erhvervsevnetab. Flertallet henviser til sagerne 92719, 96647 og 100723.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets mindretal, at selskabet ikke har bevist, at der foreligger en saglig begrundelse for at afvise at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Det er derfor i strid med reglerne om god skik, at selskabet har afvist at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Selskabet skal på den baggrund imødekomme klagerens anmodning om overførsel.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiel virksomhed, at selskabet ikke kan anvende vilkår, der på "urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber".

Mindretallet har henset til, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiel virksomhed, at pensionskassen skal at ophøre med at stille krav om, at den modtagne pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål.

Mindretallet bemærker, at formålet med Finanstilsynets påbud har været at gøre det lettere for kunderne at overføre en pensionsordning til et andet pensionselskab, og det fremgår af Finanstilsynets rapport, at der skal være saglige grunde til, at selskabet ikke vil imødekomme en kundes ønske om overflytning.

Ankenævnet for Forsikring

21.

101522

Mindretallet har videre lagt vægt på, at det ikke er sagligt, når selskabet afviser overførslen af pensionsopsparingen med den begrundelse, at klagerens nye pensionsordning ikke opfylder de krav, som er fastsat i selskabets forsikringsbetingelser – herunder at der hverken er tale om en obligatorisk arbejdsgiveradministreret pensionsordning eller en privat ordning for selvstændige erhvervsdrivende – og at selskabet ikke ønsker at give dispensation.

Mindretallet bemærker, at det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand